

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні групи забезпечення
спеціальності
від « 06 » 02 2022 року
Протокол № 5
Голова групи Чугай А.В.

«УЗГОДЖЕНО»
Декан природоохоронного факультету
Чугай А.В.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
«РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ТА КУРОРТОЛОГІЯ»

(назва навчальної дисципліни)

101 «Екологія»

(номер та назва спеціальності)

Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване
природокористування

(назва освітньої програми)

бакалавр

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

III

VI

4/120

іспит

(рік навчання)

(семестр навчання)

(кількість кредитів ЕКТС/години)

(форма контролю)

Екології та охорони довкілля

(кафедра)

Одеса, 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Вивчення теоретичних і практичних аспектів використання рекреаційної складової природно-ресурсного потенціалу природних систем, спрямованої на задоволення потреб суспільства у вигляді рекреаційних ресурсів, на підвищення ефективності використання природних лікувальних ресурсів у санаторно-курортній та позакурортній практиці на основі законодавчо-нормативних документів, гармонізованих з Директивами ЄС.
Компетентність	К44. Здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички з метою організації еколого-рекреаційної діяльності.
Результат навчання	Р442. Вміти характеризувати рекреаційні ресурси, порівнювати їх якість в різних регіонах, визначати ефективність використання ресурсного потенціалу території.
Базові знання	1) Знати європейський досвід розвитку рекреації та санаторно-курортної сфери, основні види рекреаційних та природних лікувальних ресурсів та перевага їх застосування, враховуючи особливості природних умов регіонів України; 2) Знати основні вимоги законодавства до раціонального використання, попередження від знищення родовищ природних лікувальних ресурсів.
Базові вміння	1) Вміти характеризувати рекреаційні ресурси різних типів територіально-рекреаційних систем; 2) порівнювати якість рекреаційних ресурсів різних регіонів та визначати ефективність використання території з точки зору ресурсного потенціалу; 3) використовувати знання при комплексній оцінці рекреаційних регіонів; характеризувати природні лікувальні ресурси різних регіонів країни; 4) оцінювати ступінь їх практичного використання у санаторно-курортній та позакурортній практиці; 5) оцінювати сучасний екологічний стан родовищ лікувальних ресурсів.
Базові навички	1) використовувати знання при комплексній оцінці рекреаційних регіонів; характеризувати природні лікувальні ресурси різних регіонів країни.
Пов'язані ссиллабуси	-
Попередні дисципліни	
Наступні дисципліни	
Кількість годин	лекції: 30 год. практичні заняття: 30 год. самостійна робота студентів: 60 год.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		Аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Рекреаційні ресурси <ul style="list-style-type: none"> • Тема 1. Основні поняття щодо рекреації, рекреаційної діяльності, рекреаційних ресурсів • Тема 2. Медико-біологічні аспекти рекреаційної діяльності • Тема 3. Геліотерапія. Основні поняття та терміни. Основний діючий фактор • Тема 4. Аеротерапія, види. Фізіологічна дія аеротерапії. Таласотерапія, фізіологічна дія на організм людини 	2	1
		2	1
		2	1
		2	1
	Модульна контрольна робота № 1		4
ЗМ-Л2	Курортологія – бальнеологічні, грязеві, кліматичні курорти, їх ресурси <ul style="list-style-type: none"> • Тема 1. Основні поняття та визначення курортної науки та практики. Курортна справа. Лікувально-оздоровча місцевість, курорт. Основні курортні території України, їх характерні особливості • Тема 2. Відмінність питних та мінеральних вод. Бальнеологічні курорти, їх ресурси • Тема 3. Нормативні документи України щодо використання мінеральних вод та необхідність гармонізації з Директивами ЄС щодо мінеральних вод • Тема 4. Географія мінеральних вод різних типів. Чинне законодавство України щодо затвердження запасів мінвод та отримання спеціальних дозволів на користування надрами • Тема 5. Кредо німецького союзу курортів. Нормативні документи України щодо мінеральних лікувальних вод • Тема 6. Основні положення Закону України «Про курорти» щодо зон санітарної охорони родовищ. Проблеми охорони водо пунктів від виснаження та забруднення • Тема 7. Географія грязевих ресурсів. Класифікація лікувальних грязей (пелоїдів) • Тема 8. Екологічні проблеми грязевикористання та охорона грязевих родовищ • Тема 9. Грязеві курорти, їх ресурси • Тема 10. Кліматичні курорти, їх ресурси • Тема 11. Рекреаційні ресурси та розвиток курортології в м. Одеса. Основні напрями рішення рекреаційних проблем (організаційні, охоронні заходи, розробка загальної стратегії рекреаційного розвитку) 	2	1
		2	1,5
		2	1
		2	1,5
		2	1,5
		2	1
		2	1,5
		2	1
		2	1
		2	1
		2	1

	Модульна контрольна робота № 2		5
	Разом	30	27

Консультації: Нікіпелова О.М., один раз на тиждень 1 година (13.00-14.00, субота)
згідно з графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

2.2. Практичний модуль

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		Ауди-торні	СРС
ЗМ-П	• Тема 1. Використання оздоровчих ресурсів під час відпочинку (короткостроковий, щотижневий) з використанням картографічного матеріалу (м. Одеса та Одеської області)	2	0,5
	• Тема 2. Медико-кліматична характеристика природних зон України	2	0,5
	• Тема 3. Основні поняття геліотерапії, рекомендації щодо її використання	2	0,5
	• Тема 4. Питання практичного використання аеро- та таласотерапії для оздоровлення людини	2	0,5
	• Тема 5. Види відпочинку на основних курортних територіях України	2	1
	• Тема 6. Дегустація фасованих питних, мінеральних столових та лікувально-столових вод	2	1
	• Тема 7. Екскурсія «Використання мінеральних вод та лікувальних грязей» на курорті «Куяльник»	2	1
	• Тема 8. Складання формули хімічного складу мінеральних вод різних хімічних класів	2	1
	• Тема 9. Особливості різних Директив ЄС щодо мінеральних вод	2	1
	• Тема 10. Особливості розповсюдження різних бальнеологічних типів мінеральних вод	2	1
	• Тема 11. Основні вимоги Кредо німецького союзу курортів та нормативні документи України щодо мінеральних лікувальних вод	2	1
	• Тема 12. Екологічні проблеми санітарної охорони родовищ мінеральних вод	2	1
	• Тема 13. Види пелоїдів та особливості їх походження	2	1
	• Тема 14. Кліматичні ресурси – залежність від кліматичних поясів та можливості використання у санаторно-курортній практиці	2	1
	• Тема 15. М. Одеса – кліматобальнеогрязевий курорт – можливості розвитку курортології	2	1
	Разом:	30	13

Консультації: Нікіпелова О.М., один раз на тиждень 1 година (13.00-14.00, субота) згідно з графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин СРС	Строк проведення (семестр, тиждень)
II семестр			
ЗМ-Л1	Підготовка до лекційних занять	4	II семестр, 5 тиждень
	Підготовка до модульної тестової контрольної роботи, виконання модульної тестової контрольної роботи ЗМ-Л1 (обов'язково)	4	
ЗМ-Л2	Підготовка до лекційних занять	14	II семестр, 14 тиждень
	Підготовка до модульної тестової контрольної роботи, виконання модульної тестової контрольної роботи ЗМ-Л2 (обов'язково)	5	
ЗМ-П	Підготовка до практичних занять, усне опитування під час практичних занять (обов'язково)	13	II семестр, 1-14 тижні
	Підготовка до екзамену	20	
	Разом:	60	

Формами контролю засвоєння теоретичних знань є усне опитування під час лекційних занять (поточний контроль), модульні контрольні роботи за кожним змістовним модулем (внутрішньо семестровий контроль), складання іспиту (підсумкова атестація).

2.3.1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1,ЗМ-Л2

Організація контролю знань студентів побудована за накопичувально-модульним принципом згідно вимог діючого в університеті Положення «Про проведення підсумкового контролю знань студентів».

З *теоретичного* курсу навчальної дисципліни студент повинен бути готовим відповідати на усні запитання лектора під час лекційних занять; виконати тестові модульні контрольні роботи за матеріалом змістовних лекційних модулів – ЗМ-Л1, ЗМ-Л2.

Варіанти модульних контрольних робіт містять 10 запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 2,5 бали. Максимальна кількість балів за виконаний варіант кожної модульної контрольної роботи становить *25 балів*. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати з лекційної частини, складає **50 балів**.

2.3.2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П

Формою контролю практичного модулю ЗМ-П є усне опитування під час проведення практичних занять. Практична робота № 6 оцінюється у 5 балів, робота № 8 – у 6 балів, а інші практичні роботи – по 3 бали. Отже, всього за практичні заняття студент може отримати **50 балів**.

Допущеним до складання іспиту є той студент, який напрацював по практичній частині курсу більше 25-ти балів (тобто більше 50% балів практичної частини дисципліни).

Загальна максимальна кількість балів з дисципліни «Рекреаційні ресурси та курортологія», яку студент може отримати, складає **100 балів**.

Студенти, які на перший день заліково-екзаменаційної сесії мають заборгованість з практичної частини дисципліни, не допускаються до підсумкового семестрового контролю до моменту ліквідації цієї заборгованості у встановленому в ОДЕКУ порядку. Ліквідація заборгованості з практичної частини курсу здійснюється за графіком, який складається викладачем дисципліни, затверджується її завідувачем та оприлюднюється для студентів в останній день семестру.

Студенти, які впродовж заліково-екзаменаційної сесії ліквідували заборгованість з практичної частини навчальної дисципліни до дня екзамену, допускаються викладачем до іспиту та складають його по тестових завданнях, які розроблено для дисципліни «Рекреаційні ресурси та курортологія» в строк, встановлений графіком іспитів згідно Наказу навчальної частини ОДЕКУ про розклад іспитів.

Варіанти екзаменаційних завдань (підсумкового контролю) містять 20 запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за виконаний варіант екзаменаційної роботи становить **100 балів**.

Результати складання письмового іспиту виставляються у вигляді кількісної оцінки (бал успішності) у заліково-екзаменаційній відомості встановленого зразка. Далі викладач усереднює кількісну оцінку поточних контролюючих заходів та кількісну оцінку семестрового контролюючого заходу і виставляє загальну кількісну оцінку (загальний бал успішності) за 4-х бальною якісною шкалою та оцінку «F» за 7-ми бальною шкалою ECTS.

Якщо студент за підсумками іспиту отримав загальну кількісну оцінку менше 50% (від максимально можливої на екзамені), то викладачем виставляється оцінка «FX» за шкалою ECTS та «незадовільно» за 4-х бальною якісною шкалою, незалежно від набраної студентом загальної кількісної оцінки. Такі студенти мають можливість напрацювати допуск до іспиту та скласти його у встановленому в ОДЕКУ порядку в межах ліквідації заборгованостей підсумковою атестацією комісією.

3. РЕКОМЕНДАЦІ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Рекреаційні ресурси та курортологія».

3.1.1. Повчання

Тема 1. Основні поняття щодо рекреації, рекреаційної діяльності, рекреаційних ресурсів

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні поняття щодо рекреації, рекреаційної діяльності, рекреаційних ресурсів, рекреаційних потреб, їх функції, територіально-рекреаційні системи (TRC), їх функції, основні типи TRC.

Література [1].

Тема 2. Медико-біологічні аспекти рекреаційної діяльності

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні задачі рекреаційної географії, три аспекти оцінки природних умов (технологічний, психологічний та фізіологічний), роль природних факторів у медико-біологічних аспектах рекреаційної діяльності, основні етапи при медико-географічному прогнозуванні розвитку нового економічного району.

Література [1].

Тема 3. Геліотерапія. Основні поняття та терміни. Основний діючий фактор

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні діючі фактори геліотерапії, позитивні та негативні сторони дії УФ-опромінення на організм людини. Знати показання та протипоказання для використання геліотерапії.

Література [1].

Тема 4. Аеротерапія, види. Фізіологічна дія аеротерапії. Таласотерапія, фізіологічна дія на організм людини

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: види аеротерапії, її фізіологічна дія, дозування повітряних ванн, медичні показання до їх використання. Знати також основи таласотерапії, фізіологічну дію на організм людини, методику купання, дозування, а також показання та протипоказання при морських купаннях.

Література [1].

3.1.2. Питання для самоперевірки

1. Що таке рекреація?
2. Що таке рекреаційна діяльність?
3. Що відноситься до рекреаційних ресурсів?
4. На що спрямована первинна профілактика?
5. На що спрямована вторинна профілактика?
6. Види відпочинку.
7. Що таке рекреаційна система?

8. Види рекреаційних систем.
9. Основні функції територіально-рекреаційних систем.
10. Основні типи територіально-рекреаційних систем.
11. Аспекти оцінки природних умов.
12. Що таке геліотерапія?
13. Основний діючий фактор в геліотерапії.
14. Місце початку розвитку геліотерапії.
15. Вчений, який запропонував «дозувати сонце» у так званій «еритемній дозі».
16. Склад сонячного випромінювання.
17. Компоненти сонячного випромінювання на поверхні Землі.
18. Що таке аеротерапія?
19. Аеротерапія є основою...
20. Види аеротерапії.
21. Умови прийому аеротерапії.
22. Речовини, які впливають на організм людини при отриманні морської аеротерапії.
23. Фактори зовнішнього середовища, які впливають на організм людини при «верандному лікуванні».отерапія –це...
25. Зв'язок фізіологічної дії морських купань пов'язаний з...
26. Хімічний вплив залежить від...
27. Основні фази купання.
28. Мінімальна температура, при якій рекомендується починати купання.
29. Мінімальна температура, при якій рекомендується починати купання людям похилого віку та дітям.
30. Кількість днів для адаптації до курортних умов.
31. Показання до морських купань визначаються в залежності від...
32. Методи сполученої кліматотерапії.
33. Величина дозування купань.
34. Період призначення купань в морі після прибуття на курорт.
35. Стель купання в морі при санаторно-курортному лікуванні.
36. Фізичні навантаження (кількість гребків /хв).
37. Основні положення, розроблені для морських купань.
38. Рекреаційні потреби — це...
39. Основні функції рекреаційних потреб.
40. Місце задоволення рекреаційних потреб.
41. Фактори, від яких залежить активність геліотерапії.
42. Компоненти сонячного випромінювання на поверхні Землі.
43. Пилові частинки і дим можуть поглинути ультрафіолету...
44. Інтенсивність УФ-випромінювання більш інтенсивна...
45. Які промені розсіюються при низькому стоянні Сонця (світанок, захід Сонця)?
46. Хімічний вплив води на організм людини залежить від...
47. Що чинять речовини на тілі людини при купанні в морі?
48. Подразлива дія морської води залежить від...
49. Чим обумовлено механічну дію морських купань?

Питання для самоперевірки базових результатів знань

1. Поняття рекреація, рекреаційна діяльність, рекреаційні ресурси
2. Поняття про рекреаційні потреби
3. Функції рекреаційної діяльності
4. Територіально-рекреаційні системи (ТРС), їх властивості
5. Геліотерапія. Основні поняття та терміни
6. Залежність активності геліотерапії від кута падіння сонячних променів, висоти місцевості та прозорості атмосфери
7. Захворювання, при яких призначається лікування сонячним опроміненням
8. Види сонячних ванн, режими їх дозування
9. Фактори залежності активності геліотерапії
10. Результати передозування сонячних опромінь
11. Складові частини сонячного випромінювання
12. Підрозділ зон територій у залежності від активності сонячної радіації
13. Аспекти оцінки природних умов
14. Районування території по ступеню активності УФР
15. Режими дозування сонячних ванн
16. Поняття аеротерапії. Види аеротерапії
17. Фізіологічна дія аеротерапії
18. Дозування повітряних ванн
19. Протипоказання до застосування геліотерапії
20. Медичні показання для застосування повітряних ванн
21. Таласотерапія
22. Дозування морських купань
23. Механічний і хімічний вплив води на організм людини
24. Протипоказання для морських купань
25. Методика купань
26. Показання для морських купань
27. Фізіологічна дія морських купань

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Курортологія – бальнеологічні, грязеві, кліматичні курорти, їх ресурси»

3.2.1. Повчання

Тема 1. Основні поняття та визначення курортної науки та практики. Курортна справа. Лікувально-оздоровча місцевість, курорт. Основні курортні території України, їх характерні особливості.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні поняття курортна наука, курортна практика, лікувально-оздоровча місцевість, курорт. Знати основні курортні території України.

Література [1, 3, 11].

Тема 2. Відмінність питних та мінеральних вод. Бальнеологічні курорти, їх ресурси.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: відмінність між питними та мінеральними водами. Знати бальнеологічні курорти, їх ресурси.

Література [1, 3, 4, 7, 11, 12].

Тема 3. Нормативні документи України щодо використання мінеральних вод та необхідність гармонізації з директивами ЄС щодо мінеральних вод.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні положення ДСТУ878-93 «Води мінеральні фасовані. Технічні умови», показники, за якими здійснюється контроль безпечності та якості фасованих мінвод.

Література [1, 8, 16].

Тема 4. Географія мінеральних вод різних типів. Чинне законодавство України щодо затвердження запасів мінвод та отримання спеціальних дозволів на користування надрами.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні бальнеологічні типи мінеральних вод в Україні, нормативні документи щодо пошуку та розвідки мінеральних вод.

Література [1, 3, 5, 11, 12].

Тема 5. Кредо німецького союзу курортів. Нормативні документи України щодо мінеральних лікувальних вод.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні положення Кредо Німецького союзу курортів щодо основ створення курортів, вимоги Кредо щодо експлуатації водопунктів, контролю якості мінеральних лікувальних вод. Знати основні положення ГСТУ 42.10-02.96 «Води мінеральні лікувальні. Технічні умови».

Література [1, 9].

Тема 6. Основні положення Закону України «Про курорти» щодо зон санітарної охорони родовищ. Проблеми охорони водопунктів від виснаження та забруднення.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: порядок встановлення меж та режиму округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони курортів. Знати проблеми охорони водопунктів від виснаження та забруднення.

Література [1, 3].

Тема 7. Географія грязевих ресурсів. Класифікація лікувальних грязей (пелоїдів).

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні чинники грязеутворення, складові частини хімічного складу пелоїдів, вимоги до пелоїдів, підготовлених до процедур. Знати характеристику основних типів пелоїдів, класифікацію пелоїдів.

Література [1, 10, 11, 12, 13, 14].

Тема 8. Екологічні проблеми грязевикористання та охорона грязевих родовищ.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: специфічність проблеми охорони пелоїдів від забруднення, роль металів у екологічному стані пелоїдів. Знати критерії сучасного стану пелоїдів, природну захищеність родовищ та рекомендації щодо їх охорони.

Література [1, 10, 11, 13, 14].

Тема 9. Грязеві курорти, їх ресурси.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні вимоги до організації грязелікування, способи видобутку, транспортування, підігріву пелоїдів, вимоги до грязесховищ та регенерації мулових сульфідних та торфових пелоїдів, розрахунок місткості регенераційних басейнів. Знати критерії, за якими оцінюється процес завершення регенерації.

Література [1, 10].

Тема 10. Кліматичні курорти, їх ресурси.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні поняття про медичну кліматологію, види кліматичних курортів в Україні.

Література [1, 11].

Тема 11. Рекреаційні ресурси та розвиток курортології в м. Одеса. Основні напрями рішення рекреаційних проблем (організаційні, охоронні заходи, розробка загальної стратегії рекреаційного розвитку).

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: характеристики клімату, морського узбережжя, пелоїдів м. Одеса. Знати Одеські приморські курорти, їх лікувальний профіль, основні напрями рішення екологічних проблем рекреації в м. Одеса.

Література [1, 11, 13, 14].

3.2.2. Питання для самоперевірки

1. Що таке «курортна наука» та «курортна практика»?
2. Терміни Закону, які характеризують курортну діяльність.
3. Які документи входять до пакету документів щодо оголошення курортів курортами державного значення?
4. Які питання висвітлюються у Законі «Про курорти» щодо санітарної охорони курортів?
5. Питна вода — вода, яка...
6. Фасована питна вода — це...
7. Мінеральна природна вода — це...
8. В якому Законі України дано терміни «лікувально-оздоровча місцевість», «курорт»?
9. Який нормативний документ на фасовані мінеральні води діє в Україні?
10. Який нормативний документ на мінеральні лікувальні води діє в Україні?
11. Природні об'єкти, які відносяться до природних лікувальних ресурсів.
12. Курорти державного значення мають...
13. Курорти місцевого значення мають...
14. Періодичність повного контролю безпечності та якості мінеральних вод.
15. Види використання лікувальних вод в Україні.
16. Документи, які необхідні для організації експлуатації родовищ.
17. Який термін експлуатації указується у спеціальному дозволі на користування надрами?
18. Основні бальнеологічні курорти Півдня України.
19. Основні бальнеологічні курорти Львівської області.
20. Основні бальнеологічні курорти Закарпаття.
21. Основні бальнеологічні курорти Центральної України.
22. Європейські документи щодо лікувальних вод.
23. Дефініції – стандарти якості для типізації курортів, зон відпочинку та лікувальних джерел німецької Асоціації курортів регламентують...
24. Яка Директива ЄС – основоположний європейський документ стосовно фасування мінеральних вод?
25. Згідно якої Директиви ЄС мінеральні води розглядаються як харчовий продукт.
26. Які характеристики мінеральних вод повинні бути оцінені згідно Директиви ЄС?
27. Які види обробки мінеральних вод дозволяються згідно Директиви ЄС?
28. Директива ЄС 115/2010 дозволяє дефторувати мінеральні води за допомогою...
29. Що за документ Стандарт Кодексу Комісії Аліментаріус САС/RCP 33-1985?
30. Фізико-хімічні чинники утворення пелоїдів.
31. Основні фізико-хімічні показники пелоїдів.
32. Родовища приморських мулових пелоїдів.
33. Родовища морських мулових пелоїдів.
34. Сопкові пелоїди містять...

35. Материкові мулові пелоїди.
36. Озерно-ключові мулові пелоїди.
37. Які родовища пелоїдів використовуються на курортах Одещини?
38. Які родовища пелоїдів мають спеціальний дозвіл на користування надрами?
39. Водоймища, в яких виявляються мулові сульфідні пелоїди.
40. Яке родовище унікальних пелоїдів України знаходиться в АР Крим?
41. Що входить до грязьової «кухні»?
42. Умови проведення регенерації пелоїдів.
43. Товща шару пелоїдів в регенераційному басейні, не більше...
44. Речовини, якими покривають шар пелоїдів при регенерації.
45. Специфіка приморських кліматичних курортів складається з...
46. Які питання висвітлюються у Законі «Про курорти» щодо санітарної охорони курортів?
47. Самоочищення водойми – це...
48. Грязьові курорти України, які використовують мулові пелоїди.
49. Найбільш характерні показання для лікування та реабілітації на кліматичних курортах.
50. Процес самоочищення водойм можливий при...

Питання для самоперевірки базових результатів знань

1. Терміни Закону, які характеризують курортну діяльність.
2. Які питання висвітлюються у Законі «Про курорти» щодо санітарної охорони курортів?
3. Питна вода — вода, яка...
4. Мінеральна природна вода — це...
5. В якому Законі України дано терміни «лікувально-оздоровча місцевість», «курорт»?
6. Який нормативний документ на фасовані мінеральні води діє в Україні?
7. Який нормативний документ на мінеральні лікувальні води діє в Україні?
8. Природні об'єкти, які відносяться до природних лікувальних ресурсів.
9. Курорти державного значення мають...
10. Курорти місцевого значення мають...
11. Документи, які необхідні для організації експлуатації родовищ.
12. Основні бальнеологічні курорти Півдня України.
13. Основні бальнеологічні курорти узбережжя Азовського моря.
14. Основні бальнеологічні курорти Львівської області.
15. Європейські документи щодо лікувальних вод.
16. Основні вимоги Європейського документу щодо розвитку курортів.
17. Яка Директива ЄС — основоположний європейський документ стосовно фасування мінеральних вод?
18. Згідно якої Директиви ЄС мінеральні води розглядаються як харчовий продукт?
19. Які характеристики мінеральних вод повинні бути оцінені згідно Директиви ЄС?
20. Які види обробки мінеральних вод дозволяються згідно Директиви ЄС?
21. Що за документ Стандарт Кодексу Комісії Аліментаріус САС/RCP 33-1985?
22. Фізико-хімічні чинники утворення пелоїдів.
23. Основні фізико-хімічні показники пелоїдів.
24. Сопкові пелоїди містять...
25. Озерно-ключові мулові пелоїди.

26. Які родовища пелоїдів мають спеціальний дозвіл на користування надрами?
27. Типи яких пелоїдів знаходяться у АР Крим?
28. Матеріальна база для організації грязелікування.
29. Пори року, в які необхідно поповнювати запаси пелоїдів у санаторно-курортних закладах.
30. Кліматичний курорт — тип курорту, на якому основним лікувально-профілактичним засобом є...
31. Найбільш відомі кліматичні курорти України.
32. На гірських курортах показана реабілітація особам...
33. Процес самоочищення водоюм можливий при...
34. Які компоненти входять до складу гідротроїліту?
35. Місцеві кліматичні курорти визначаються...

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1 Питання до підсумкового контролю за результатами вивчення лекційних модулів

4.1.1 Питання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1

1. Що таке рекреація? [1, с.5]
2. Що відноситься до рекреаційних ресурсів? [1, с.5-6]
3. На що спрямована первинна профілактика? [1, с.5].
4. Види відпочинку [1, с.5].
5. Що таке рекреаційна система? [1, с.10].
6. Види рекреаційних систем. [1, с.10].
7. Основні функції територіально-рекреаційних систем. [1, с.10].
8. Аспекти оцінки природних умов. [1, с.13-14].
9. Що таке геліотерапія? [1, с.17].
10. Основний діючий фактор в геліотерапії. [1, с.17].
11. Склад сонячного випромінювання. [1, с.19]
12. Що таке аеротерапія? [1, с.25].
13. Види аеротерапії. [1, с.25-27].
14. Речовини, які впливають на організм людини при отриманні морської аеротерапії. [1, с.27].
15. Що таке таласотерапія? [1, с.28].
16. Від чого залежить хімічний вплив морських купань? [1, с.28].
17. Основні фази купання? [1, с.29].
18. Кількість днів для адаптації курортних умов [1, с.26].
19. Методи сполученої кліматотерапії. [1, с.17, 25, 28, 31].
20. Величина дозування купань. [1, с.29-30].
21. Фізичне навантаження (кількість грибків/хв) [1, с.30].
22. Основні функції рекреаційних потреб [1, с.8-9].
23. В якому році було запроваджено одиницю дозування сонячної енергії – калорію? [1, с. 18].
24. Фактори фізіологічної дії таласотерапії. [1, с.28].
25. Причини появи ефекту охолодження при таласотерапії. [1, с.28-29].
26. Процеси, які відбуваються під час початкового процесу охолодження. [1, с. 29].
27. Від чого залежить вплив води на організм людини? [1, с.28].
28. Що чинять речовини на тілі людини при купанні в морі? [1, с.28].
29. Від чого залежить подразлива дія морської води [1, с.28].
30. Протипоказання для морських купань. [1, с.30].
31. Які купання є найбільш ефективними? [1, с.30-31].
32. Основні функції рекреаційної діяльності. [1, с.6-7].
33. Показання для геліотерапії. [1, с.23].
34. Види сонячних ван [1, с.23].
35. Профілактична доза опромінення [1, с.22].
36. Чим дозуються повітряні ванни? [1, с. 27-28].
37. Стиль купання в морі при санаторно-курортному лікуванні. [1, с.30].
38. Основні типи територіально-рекреаційних систем. [1, с.10-11].
39. Які фактори використовуються при лікувальному типі територіально-

- рекреаційних систем? [1, с.10].
40. Які заходи використовуються при оздоровчому та спортивному типах територіально-рекреаційних систем? [1, с.10].
 41. Заходи, які використовуються при пізнавальному типі територіально-рекреаційних систем?[1, с. 11].
 42. Фактори, від яких залежить активність геліотерапії.[1, с. 22-23].
 43. Компоненти сонячного випромінювання на поверхні Землі. [1, с. 20].
 44. Що таке еритема? [1, с. 21].
 45. Якими симптомами проявляється фотостаріння шкіри? [1, с. 21].
 46. Позитивні сторони УФ-опромінення на організм людини. [1, с. 20-21].
 47. Підстави для призначення морських купань. [1, с. 30].
 48. Показання для прийому повітряних ванн. [1, с. 28].
 49. Що таке рекреаційна діяльність? [1, с. 6].
 50. Фактори, які стимулюють рекреаційну діяльність [1, с.6].

4.1.2 Питання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л2

1. Що таке курортна наука? [1, с.32].
2. Що таке курортна практика? [1, с.32].
3. Що таке курорт? [1, с.33].
4. Що таке лікувально-оздоровча місцевість?[1, с.33].
5. Основні бальнеологічні курорти Півдня України.[1, с.34].
6. Основні бальнеологічні курорти узбережжя Азовського моря. [1, с.34; 18, с. 119, 120-121].
7. Основні бальнеологічні курорти Львівської області. [1, с.34].
8. Основні бальнеологічні курорти Закарпатської області. [1, с.34].
9. Основні бальнеологічні курорти Центральної України. [1, с.34].
10. Основні бальнеологічні курорти Сходу України. [1, с.34].
11. Основні бальнеологічні курорти Хмельницької Облaсті. [1, с.34].
12. Які води відносяться до питних? [1, с.36; 4; 7].
13. Що таке мінеральні води? [1, с.36; 6].
14. Відмінність питних та мінеральних вод [1, с.35, 36; 4; 7].
15. Нормативний документ на мінеральні фасовані води [1, с.40; 8].
16. За якими показниками здійснюється щорічний моніторинг фасованих мінеральних вод? [1, с.41-42; 8].
17. Основні типи мінеральних вод України та вміст біологічно активних компонентів та сполук [1, с.43; 6].
18. Склад частини А Кредо німецького союзу курортів [1, с.50].
19. Склад частини Б Кредо німецького союзу курортів [1, с.50].
20. Концепція лікування по Кнайппу [1, с.50].
21. Основні положення ГСТУ 42.10-02-96 «Води мінеральні лікувальні. Технічні умови» [1, с.51-52; 9].
22. Порядок встановлення меж та режиму округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони курортів [1, с.54].
23. Проблеми охорони водопунктів від виснаження та забруднення [1, с.57].
24. Нормативні документи щодо пошуку та розвідки мінеральних вод [1, с.48-49].
25. Яка Директива ЄС – основоположний європейський документ стосовно фасування мінеральних вод? [16]
26. Згідно якої директиви ЄС мінеральні води розглядаються як харчовий продукт? [16].
27. Які види обробки мінеральних вод дозволяються згідно Директиви ЄС? [16].
28. Директива ЄС 115/2010 дозволяє дефторувати мінеральні води за допомогою... [16].
29. Що за документ Стандарт Кодексу Комісії Аліментаріус САС/RCP 33-1985? [16].
30. Що таке самоочищення грязевих водойм? [1, с.69-70].
31. При організації санітарної охорони грязевих родовищ необхідно розглядати наступне... [1, с.70]
32. Основні чинники грязеутворення [1, с.58; 10, с. 11-12]
33. Основні показники якості пелоїдів [1, с.59-61].
34. Що таке пелоїди? [1, с.62; 6; 10, с. 22].
35. Що таке торфові пелоїди? [1, с.62; 10, с. 22, 26; 18, с. 130].
36. Які родовища відносяться до материкових мулових сульфідних пелоїдів? [1, с.63; 10, с. 31]

37. Місце утворення сопкових пелоїдів [1, с.63; 10, с. 31]
38. Що входить до грязевої «кухні»? [1, с.71-73; 10, с. 265-270]
39. Способи підігріву пелоїдів [1, с.72-74; 10, с. 268-270]
40. Умови регенерації мулових сульфідних пелоїдів [1, с.74].
41. Вимоги до грязесховищ та регенерації мулових сульфідних пелоїдів [1, с.73]
42. Термін регенерації торфових пелоїдів [1, с.80].
43. Критерії оцінки завершення процесу регенерації [1, с.80].
44. Що таке кліматотерапія? [1, с.82; 18, с. 123].
45. Суть медичної кліматології [1, с.83].
46. Типи кліматичних курортів [1, с.83]
47. Що таке місцеві кліматичні курорти? [1, с.83]
48. Рекреаційні ресурси у м. Одеса [1, с.88-91; 11, с. 94-102]
49. Лікувальний профіль санаторно-курортних установ м. Одеса [1, с.88]
50. Основні напрями рішення екологічних проблем рекреації в м. Одеса [1, с.92-93].

4.2. Питання для підсумкового контролю за результатами вивчення практичного модуля

4.2.1 Питання до практичних занять модуля ЗМ-П

Тема 1. Використання оздоровчих ресурсів під час відпочинку (короткостроковий, щотижневий) з використанням картографічного матеріалу (м. Одеса та Одеської області)

1. Що таке рекреація?
2. Що таке рекреаційні ресурси, їх види?
3. Які види тривалості відпочинку?
4. Які оздоровчі ресурси можна використовувати під час короткострокового відпочинку у м. Одеса?
5. Які оздоровчі ресурси можна використовувати під час щотижневого відпочинку в Одеській області?

Література [1]

Тема 2. Медико-кліматична характеристика природних зон України

1. Від яких факторів залежить медико-кліматична характеристика природних зон України?
2. Які є методи оцінки природних умов?
3. Яка роль природних факторів у медико-біологічних аспектах рекреаційної діяльності?
4. Яка медико-кліматична характеристика приморського узбережжя?
5. Яка медико-кліматична характеристика центральної зони України?

Література [1]

Тема 3. Основні поняття геліотерапії, рекомендації щодо її використання

1. Геліотерапія – який основний діючий фактор?
2. Історія створення геліотерапії.
3. В якому році було запропоновано одиницю дозування сонячної енергії – калорію?
4. Які складові частини сонячного випромінювання?
5. З якого року прийнято метод дозування сонячних процедур по УФ-радіації у

біодозах та лікувальних дозах?

6. На якому курорті вперше створено біокліматичну станцію?
7. В якій місцевості інтенсивніше УФ-випромінювання – в горах або на рівнині?
8. Які позитивні сторони дії УФ-випромінювання на організм людини?
9. Які є режими сонячних опромінь?
10. Які показання та протипоказання до геліотерапії?

Література [1]

Тема 4. Питання практичного використання аеро- та таласотерапії для оздоровлення людини

1. Чому виникає потреба людей у кліматорекреації?
2. Які спеціальні види аеротерапії?
3. Як проходить цілодобова (дозована) аеротерапія?
4. Як проходить перебування і сон на березі моря?
5. Що таке повітряні ванни?
6. Медичні показання та протипоказання для аеротерапії.
7. Що таке таласотерапія?
8. Які фактори визначають фізіологічну дію морських купань на організм людини?
9. Які основні фази реакції організму виникають при купанні?
10. Як дозують купання?
11. Від яких факторів залежить призначення морських купань?
12. Медичні показання та протипоказання для морських купань?
13. Методи сполученої кліматотерапії.

Література [1]

Тема 5. Види відпочинку на основних курортних територіях України

1. Які курорти державного значення на сьогодні є в Україні?
2. Основні бальнеологічні курорти Півдня України – які рекреаційні ресурси використовуються на їх території?
3. Основні бальнеологічні курорти узбережжя Азовського моря – які рекреаційні ресурси використовуються на їх території?
4. Основні бальнеологічні курорти Львівської області – які рекреаційні ресурси використовуються на їх території?
5. Основні бальнеологічні курорти Закарпатської області – які рекреаційні ресурси використовуються на їх території?
6. Основні бальнеологічні курорти Центральної України – які рекреаційні ресурси використовуються на їх території?
7. Основні бальнеологічні курорти Сходу України – які рекреаційні ресурси використовуються на їх території?
8. Основні бальнеологічні курорти Хмельницької області – які рекреаційні ресурси використовуються на їх території?

Література [1, 11, 14]

Тема 6. Дегустація фасованих питних, мінеральних столових та лікувально-столових вод

1. Які води відносяться до питних фасованих?
2. Які води відносяться до фасованих мінеральних столових вод?
3. Які води відносяться до фасованих лікувально-столових вод?
4. Якими органолептичними показниками характеризуються фасовані води?

Література [1, 6, 8]

Тема 7. Експерсія «Використання мінеральних вод та лікувальних грязей» на курорті «Куюльник»

1. До якого типу курортів (державного або місцевого значення) відноситься курорт Куяльник?
2. Які природні лікувальні ресурси використовуються на курорті Куяльник?
3. Як відпускаються мінеральні води на курорті?
4. Як виглядають заготівельні та регенераційні басейни на курорті?
5. Як видобуваються, транспортуються, нагріваються, відпускаються пелоїди?
6. Як виглядає лікувальний корпус – водолікарня, грязелікарня?
7. Які процедурні кабінети є в лікувальному корпусі?

Література [1, 10, 11, 14]

Тема 8. Складання формули хімічного складу мінеральних вод різних хімічних класів

1. Що таке мінеральна вода?
2. Які мінеральні води відносяться до столових?
3. Які мінеральні води відносяться до лікувально-столових?
4. Які катіони та аніони входять до основного макроскладу води?

Література [1, 6, 18, 19]

Тема 9. Особливості різних Директив ЄС щодо мінеральних вод

1. Основні нормативні документи Європейського Союзу щодо фасованих мінеральних вод.
2. Яка Директива ЄС – основоположний європейський документ стосовно фасування мінеральних вод?
3. Згідно якої Директиви ЄС мінеральні води розглядаються як харчовий продукт?
4. Які характеристики мінеральних вод повинні бути оцінені згідно Директиви ЄС?
5. Строк дії медичного (бальнеологічного) висновку на мінводи згідно Директив ЄС.
6. Які види обробки мінеральних вод дозволяються згідно Директиви ЄС?
7. Які сполуки можуть утворюватись у мінеральній воді після оброблення повітрям, збагаченим озоном?
8. Директива ЄС 115/2010 дозволяє дефторувати мінеральні води за допомогою...
9. Що за документ Стандарт Кодексу Комісії Аліментаріус САС/RCP 33-1985?

Література [1, 16]

Тема 10. Особливості розповсюдження різних бальнеологічних типів мінеральних вод

1. Які типи мінеральних вод розповсюджені в Україні?
2. Область розповсюдження вуглекислих мінеральних вод.
3. Область розповсюдження сульфідних мінеральних вод.
4. Область розповсюдження залізистих та миш'яковистих мінеральних вод.
5. Область розповсюдження кремнієвих мінеральних вод.
6. Область розповсюдження бромних, йодо-бромних та йодних мінеральних вод.
7. Область розповсюдження радонових мінеральних вод.
8. Область розповсюдження мінеральних вод з підвищеним умістом органічних речовин.
9. Область розповсюдження борних мінеральних вод.
10. Область розповсюдження мінеральних вод без специфічних компонентів та властивостей.

Література [1, 11, 12]

Тема 11. Основні вимоги Кредо німецького союзу курортів та нормативні документи України щодо мінеральних лікувальних вод

1. Із яких частин складається Кредо німецького союзу курортів?
2. Що входить до частини А Кредо?
3. Що входить до частини Б Кредо?
4. Що таке лікування по Кнайппу?
5. Які типи курортів по Кредо?
6. Які вимоги до використання лікувальних вод?
7. Мінімальні вимоги до аналізів лікувальних вод?

Література [1]

Тема 12. Екологічні проблеми санітарної охорони родовищ мінеральних вод

1. Який розділ Закону України «Про курорти» присвячено санітарній охороні курортів?
2. Яка мета санітарної охорони курортів?
3. Що таке округ санітарної охорони?
4. Який порядок встановлення меж та режиму округів санітарної (гірничо-санітарної) охорони курортів?
5. Які вимоги встановлено для першої, другої та третьої зон санітарної охорони?
6. Які вимоги встановлено для санітарної охорони водопроводів і джерел водопостачання населених пунктів?

Література [1, 3]

Тема 13. Види пелоїдів та особливості їх походження

1. Основні чинники утворення пелоїдів.
2. Хімічний склад пелоїдів.
3. Класифікація пелоїдів.
4. Що таке пелоїди?
5. Основні фізичні та фізико-хімічні показники пелоїдів.
6. Що таке мулові сульфідні, торфові, сапропелеві, сопкову пелоїди?

Література [1, 6, 10]

Тема 14. Кліматичні ресурси – залежність від кліматичних поясів та можливості використання у санаторно-курортній практиці

1. Що таке кліматотерапія?
2. Що таке кліматичний курорт?
3. Додаткові чинники назви кліматичного курорту, у т.ч. кліматичний пояс.
4. Що таке місцеві кліматичні курорти?
5. Які курорти ви знаєте: гірські, лісові, степові, спелеокурорти, приморські – дайте їх характеристику.

Література [1, 18]

Тема 15. М. Одеса – кліматобальнеогрязевий курорт – можливості розвитку курортології

1. Які природні лікувальні ресурси характерні для м. Одеса?
2. Характеристика клімату.
3. Характеристика мінеральних вод.
4. Характеристика пелоїдів.
5. Характеристика морського узбережжя.
6. Які проблеми необхідно вирішувати з метою подальшого розвитку курортології в м. Одеса?

Література [1, 11, 14]

4.3. Питання для семестрового контролю (іспиту) за результатами вивчення дисципліни

1. Поняття, яке охоплює всі види відпочинку – це є... [1, с.5].
2. Діяльність щодо відновлення сил людини, які потрачено у процесі труда, організації відпочинку розваг, фізичної культури, санаторно-курортного лікування – це є... [1, с.7].
3. Компоненти природного середовища: клімат, ландшафт, поверхневі та підземні води, рослинність та ін. – це є... [1, с.5-6].
4. Попередження виникнення захворювання в людини – це є... [1, с.5].
5. Лікування захворювання людини – це є... [1, с.5].
6. Щоденний, щотижневий – це є... [1, с.5].
7. Взаємопов'язані природні та культурні комплекси, інженерні споруди, персонал, який обслуговує, органи управління та рекреанти – це є... [1, с.10].
8. Місцевого, районного та загальнодержавного рангу – це є... [1, с.10].
9. Соціальні, економічні, медико-біологічні – це є... [1, с.10].
10. Лікувальний, оздоровчий, спортивний, пізнавальний – це є... [1, с.10].
11. Необхідність дій, потрібних для підтримки життєдіяльності та розвитку організму, окремої особистості, соціальної групи, суспільства в цілому – це є... [1, с.8-9].
12. Спортивні, пізнавальні, лікувально-оздоровчі – це є... [1, с.8-9].
13. Санаторно-курортні заклади, бази відпочинку, водні об'єкти, лісо-паркова зона – це є... [1, с.8].
14. Організація відпочинку, розваг, фізичної культури, санаторно-курортного лікування – це є... [1, с.6-7].
15. Природні лікувальні ресурси – це є... [1, с.10].
16. Загальнозміцнювальні заходи для здорових людей – це є... [1, с.10].
17. Мезерницький – це є... [1, с.19].
18. Кут падіння сонячних променів, висота місцевості, прозорість атмосфери – це є... [1, с.20].
19. 20 – 40 % ультрафіолету можуть поглинути – це є... [1, с.20].

20. УФ, сині і зелені – це є... [1, с.20].
21. Усі прояви гіповітамінозу D, рани, виразки, хронічні захворювання опорно-рухового апарату, хронічні нефрити, шкірні захворювання – це є... [1, с.23].
22. Усі захворювання у гострій стадії, кровотечі, виснаження, пухлини, бронхіальна астма, захворювання крові – це є... [1, с.23-24].
23. Опромінення всього тіла, напівванни, опромінення кінцівок, обличчя – це є... [1, с.23].
24. Сонячне опромінення є тепловою процедурою ; не допускати сонячний опік (еритема); біодоза істотно зростає по мірі адаптації організму до сонячного опромінення – це є... [1, с.21-22].
25. 1/8 – 1/10 біодози – це є... [1, с.22].
26. ¼ біодози додають кожні 2 дня і закінчують приріст на рівні сумарної дози в 1 первинну дозу – це є... [1, с.22].
27. ¼ біодози додають щодня і закінчують приріст на рівні сумарної дози в 1 первинну дозу – це є... [1, с.22].
28. ½ біодози додають щодня, закінчується приріст на рівні 4-х первинних доз – це є... [1, с.22].
29. Індукція злоякісних пухлин шкіри – меланоми і рака шкіри, а також доброякісних і злоякісних пухлин кон'юнктиви ока – птеригії і рака ока – це є... [1, с.21].
30. Радіаційний опік – це є... [1, с.21].
31. Сухість, огрубіння шкіри, поява зморшок, пігментних плям – це є... [1, с.21].
32. Визначення спектру інженерного спорядження, вдосконалення технологічних процесів експлуатації мінеральних вод, лікувальних грязей та кліматотерапевтичних закладів – це є... [1, с.14].
33. Визначення естетичного та емоційного впливу навколишнього середовища на організм – це є... [1, с.14].
34. «Верандне лікування», перебування (сон) на березі моря (морська аеротерапія); повітряні ванни – це є... [1, с.27].
35. Постачання до організму кисня та ефект охолодження – це є... [17, с.32].
36. За величиною холодового навантаження – це є... [1, с.27].

37. Загальний стан організму, хвороби, їх форми та фази, функціональний стан центральної нервової системи, наявність супутніх захворювань, пори року – це є... [1, с.26].
38. Термічний, хімічний фактор– це є... [1, с.28].
39. Характер захворювання, з урахуванням мікрокліматичних умов зовнішнього середовища – це є... [1, с.30].
40. Осідають на шкірі, подразнюють її рецептори – це є... [1, с.28].
41. Тиск, що морські хвилі спричиняють на тіло, роблячи «гідромасаж»– це є... [1, с.28].
42. Галузь медичної науки, предметом якої є вивчення властивостей ПЛР, їх вплив на організм, розробка методів використання з лікувальною та профілактичною метою, а також розробка наукових основ курортної справи та санаторно-курортного лікування– це є... [1, с.32].
43. Родовища лікувальних грязей (пелоїдів) Куяльницького, Шаболатського, Тілігульського лиманів – це є... [1, с.34; 11, с. 94-102; 13, с. 201-208; 14, с. 21-27].
44. Йодо-бромні води, мулові сульфідні пелоїди – це є природні лікувальні ресурси курорту... [1, с.34; 11, с. 15-24].
45. Бердянськ, Приморськ, Кирилівка – це є курорти... [1, с.34; 11, с. 15-24].
46. Любень Великий, Шкло, Східниця, Трускавець, Моршин, Немирів, Шкло – це є курорти... [1, с.34].
47. Поляна, Синяк, Шаян – це є курорти... [1, с.34].
48. Хмільник, Солоний лиман, Немирів, Миргород – це є курорти... [1, с.34].
49. Технічні вимоги, приймання, методи контролю, транспортування і зберігання, гарантії виробника, вимоги безпеки, охорона природи – це є... [1, с.40-42; 8].
50. Фізико-хімічні та мікробіологічні – це є... [1, с.41-42; 8].
51. Щорічно – це є... [1, с.41].
52. Шість місяців – це є термін... [8].
53. Більше 10 г/дм³ – це є бальнеологічна норма... [1, с.44; 6].
54. Закарпаття, Донбас, Полісся і Український кристалічний масив– це є регіони... [1, с.44].

55. Закарпатська, Львівська, Донецька – це є регіони... [1, с.44].
56. Сойми, Шаян, Слав'яногірськ – це є родовища... [1, с.44].
57. Підземного та поверхневого походження – це є... [1, с.36].
58. Органолептичні, фізико-хімічні, бактеріологічні, радіологічні – це є... [1, с.36; 4].
59. Державні санітарні правила та норми – це є... [1, с.37].
60. Загальна мінералізація, макросклад, вміст біологічно активних компонентів та сполук, органолептичні, мікробіологічні, газовий склад – це є... [1, с.41-42; 8].
61. Гідрокарбонати, карбонати, хлориди, сульфати, натрій + калій, кальцій, магній – це є... [1, с.37-38].
62. Метакремнієва кислота, ортоборна кислота, залізо, бром, йод, органічні речовини, радон – це є... [6].
63. Codex Stan 108-1981, Rev. 2 -2008– це є... [16].
64. 2009/54/ЄС – це є... [16].
65. Геологічна, гідрологічна, фізична, хімічна, фізико-хімічна, мікробіологічна, за необхідністю фармакологічна, фізіологічна, клінічна – це є... [16].
66. 5 років – це є термін... [16].
67. Відокремлення сполук заліза, сірки фільтрацією, декантуванням, сполук заліза, марганцю, сірки, арсенію методом оброблення повітрям, збагаченим озоном – це є... [16].
68. Озон, бромати, бромформ – це є... [16].
69. Активованій алюміній– це є спосіб... [16].
70. Міжнародний Звід санітарно-гігієнічних правил щодо пакування та етикетування, містить посилення на методики аналізу та відбору проб мінеральних вод – це є... [16].
71. > 10 мг/дм³ мінеральні води містять – це є... [1, с.44; 6].
72. Гірський Крим, Керченський півостров, Предкарпаття, Закарпаття, Волинь, Поділля – це є... [1, с.44].
73. Місцевого (пригородного), районного, загальнодержавного – це є... [1, с.35].

74. Поляна, Шаян, Гірська Тиса – це є санаторії... [1, с.43].
75. Мета санітарної охорони курортів, поняття округу санітарної охорони, порядок встановлення меж та режиму округів санітарної (гірничо-санітарної) охорони курортів, режим, зонисанітарної охорони, санітарна охорона водопроводів і джерел водопостачання населених пунктів– це є... [1, с.53-57; 3].
76. Основні фізико-хімічні показники (рН, Eh, масова частка вологи, напруга зсуву, липкість, об'ємна вага, вміст H₂S, Сорг, засміченість частинками $\varnothing > 0,25 \cdot 10^{-3}$ м, питома теплоємність)– це є... [1, с.59-61].
77. Геолого-гідрогеологічні, кліматичні, фізико-хімічні та біологічні– це є фактори... [1, с.58; 10, с. 11-12].
78. Розклад горних порід під дією високих тисків, газів та мінералізованих вод – це є процес... [1, с.63].
79. Вміст сірководню та гідротроїліту – це є... [1, с.52; 10, с. 30].
80. Солоні водоймища – це є середовище... [1, с.62; 10, с. 30].
81. Сукупність усіх процесів, які призводять до встановлення його вихідного стану, тобторівноваги у складі ропи, мікробіоти, пелоїдів – це є... [1, с.69-70].
82. Приміщення для миття та сушки брезентів і простирадл, з витяжною шафою, з бункером длязберігання свіжих та відпрацьованих пелоїдів – це є... [1, с.71-73; 10, с. 265-272].
83. Використання гарячої пари низького тиску, водяної бані, гарячої води, електрики, шнековий спосіб – це є... [1, с.72; 10, с. 269].
84. Взимку та влітку – 4 міс – це є термін... [1, с.75-76; 10, с. 269-270].
85. Взимку та влітку – 5 міс – це є термін... [1, с.75; 10, с. 278-279].
86. Озерні, материкові, приморські, морські – це є... [1, с.62; 10, с. 30].
87. Кліматичний пояс, зона, а також додаткові кліматичні характеристики курорту – це є... [1, с.83].
88. Розвиток санаторно-курортної системи, медичного туризму, приток вітчизняних та іноземнихтуристів, екологічна безпека в регіоні – це є... [1, с.91-92].
89. Природні умови та приміщення – це є... [10, с.281].
90. 2,0 м – це є глибина... [10, с.282].

91. 1,5 м – це є товща шару... [10, с.282].
92. Кам'яні, дерев'яні, бетонні, залізобетонні, металеві – це є... [10, с.282].
93. Медико-біологічна оцінка – це є... [6].
94. Про надра – це є... [5].
95. Вихідний рівень в материнській породі, процеси пелоїдоутворення, рН, вміст гумусу, механічний склад – це є... [1, с.89].
96. Пелоїди родовищ Одеської обл. – це є... [1, с.62-63].
97. Озерно-ключові, материкові, приморські, морські – це є... [1, с.62-63].
98. Куяльницький, Хаджибейський, Шаболатський, Тілігульський лимани, оз. Саки, оз. Чокрак – це є... [1, с.63].
99. Куяльницьке, оз. Солоний лиман, оз. Гопри, оз. Велике – це є встановлено... [1, с.75-76].
100. 3 зони – це є поділ... [1, с.53-56; 3].

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль ЗМ-Л1, ЗМ-П

1. *Репозитарій бібліотеки Одеського державного екологічного університету* / Офіційна сторінка URL:<http://eprints.library.odeku.edu.ua/>
2. *Електронна бібліотека одеського державного екологічного університету* / Офіційна сторінка URL:<http://library.odeku.edu.ua>

Основна література

1. Нікіпелова О.М. Рекреаційні ресурси та курортологія: Конспект лекцій. Одеса. Одеський державний екологічний університет, 2020. 96 с.

Додаткова література

2. Ільїна В.Г., Нікіпелова О.М. Збірник методичних вказівок до семінарських занять з дисципліни «Рекреаційні ресурси та курортологія». Напрямок підготовки 8.070801 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», спеціалізація «Екологія рекреаційного та курортного господарства». – Одеса: ОДЕКУ, 2010. – 52 с.

Модуль ЗМ-Л2, ЗМ-П1

1. *Репозитарій бібліотеки Одеського державного екологічного університету* /
Офіційна сторінка URL:<http://eprints.library.odeku.edu.ua/>
2. *Електронна бібліотека одеського державного екологічного університету* /
Офіційна сторінка URL:<http://library.odeku.edu.ua>

Основна література

- 1 Нікіпелова О.М. Рекреаційні ресурси та курортологія: Конспект лекцій. Одеса. Одеський державний екологічний університет, 2020. 96 с.

Додаткова література

- 2 Ільїна В.Г., Нікіпелова О.М. Збірник методичних вказівок до семінарських занять з дисципліни «Рекреаційні ресурси та курортологія». Напрямок підготовки 8.070801 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», спеціалізація «Екологія рекреаційного та курортного господарства». – Одеса: ОДЕКУ, 2010. – 52 с.
- 3 Закон України «Про курорти» (2000).
- 4 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (2002).
- 5 Кодекс України про надра (1994).
- 6 Наказ МОЗ України «Про затвердження Порядку здійснення медико-біологічної оцінки якості та цінності природних лікувальних ресурсів, визначення методів їх використання» від 02.06.2003 № 243, зареєстрований у Мінюсті України 29.08.03 № 752/8073.
- 7 Наказ МОЗ України від 12.05.2010 № 400 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»» (ДСан ПіН 2.2.4-171-10).
- 8 ДСТУ 878-93 «Води мінеральні фасовані. Технічні умови».
- 9 ГСТУ 42.10-02-96 «Води мінеральні лікувальні. Технічні умови».
- 10 Лечебные грязи (пелоиды) Украины. Ч.1. Под общей редакцией чл.-корр. АМН Украины М.В. Лободы, проф. К.Д. Бабова, проф. Т.А. Золотаревой, ст. н.с. Е.М. Никипеловой. К.: Куприянова Е.А., 2006. 352 с.
- 11 Курорти України державного та місцевого значення. Під ред. К.Д. Бабова, О.М. Нікіпелової. Одеса: Пальміра, 2010. 256 с.
- 12 Пелоиды и минеральные лечебные воды Крыма. Под ред. Б.Д. Дейча, К.Д. Бабова, Е.М. Никипеловой, В.А. Поберской. ГУ «Укр. НИИ медрехабілітації и курортології МЗ України». Одесса-Евпаторія: ПраО «ЕГТ», 2013. 272 с.
- 13 Причерноморские лиманы: гигиенические и медико-экологические аспекты сохранения природных лечебных ресурсов: коллективная монография. Под ред. А.В. Мокиенко, Е.М. Никипеловой, К.Д. Бабова. Одесса: ТЭС, 2012. 273 с.
- 14 Куяльницький лиман: реалії та перспективи рекреаційного використання: монографія. Ін-т пробл. ринку та екон. екол. дослідж. НАН України, ДУ «УкрНДІ

- мед. реабілітації та курортології МОЗ України». Одеса, 2019. 314 с.
- Б Нікіпелова О.М., Сторчак О.В., Мокієнко А.В. Інженерно-екологічний стан рекреаційної зони півдня Одеської області і охорони території курортно-оздоровчого та рекреаційного призначення. Наук. записки Вінницького держ. педагогічного ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Серія: Екологія. 2016. № 28. С. 194-199.
- В Бабов К.Д., Кисилевська А.Ю., Нікіпелова О.М. Лікувальні води: сучасний стан міжнародної та національної нормативної бази. Стандартизація, сертифікація, якість. 2011. № 5. С. 3-11.
- Г Ярош А.М. Крымская курортология для турагентов. Симферополь: АЗГОЛ – ПРЕСС, 2011. 64 с.
- В Регіональний туристичний продукт: проектний підхід до забезпечення конкурентноспроможності: монографія. За заг. ред. М.М. Їжі, К.Д. Бабова, Т.М. Безверхнюк. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2016. 626 с.
- В Нікіпелова О.М., Філіпенко Т.Г., Солодова Л.Б. Посібник з методів контролю природних мінеральних вод, штучно-мінералізованих вод та напоїв на їх основі. Ч.1. Фізико-хімічні дослідження. МОЗ України, Укр НДІМРтаК. Одеса: спеціалізоване видавництво «ЮНЕСКО-СОЦІО», 2002. 96 с.
- Ж Стан і якість природного середовища прибережної зони Північно-Західного Причорномор'я: монографія. За ред. Т.А. Сафранова, А.В. Чугай. Харків: ФОП Панов А.М., 2017. 298 с.